

Ще у 2011 р. у французьких мас-медіа майже ніхто не насмілювався наводити аргументи на користь розробки нетрадиційного газу (НТГ) у країні, але нині розгорнулася запекла дискусія, поштовхом для якої стала необхідність посилення економіки країни. Франція динамічно втрачає глобальну конкурентоспроможність своєї економіки. 10 листопада колишній прем'єр-міністр Франції М. Рокард зазначив: «Франція з допомогою сланцевого газу може посісти ті позиції у Європі, які здобув Катар по нафті. Як ми можемо від цього відгороджуватися?». Французький комісар з інвестиційного розвитку Л. Галуа запропонував у листопаді до розгляду уряду План покращення стану економіки Франції, у якому з-поміж 22 різних заходів на п'ятому місці була пропозиція про продовження наукових досліджень з технологій розробки НТГ: «Ми наголошуємо на доцільності продовжувати дослідження технологій видобутку сланцевого газу. Франція могла б представити Німеччині та іншим європейським партнерам спільну програму дій у секторі сланцевого газу». Сам факт наявності таких позицій на високому рівні вкотре підтверджує відсутність консенсусу в уряді Франції щодо НТГ.

Утім, Франція стала першою країною у світі, що заборонила видобуток сланцевого газу, ухваливши закон № 2011-835 від 13 липня 2011 р. При цьому головним аргументом ухвалення цього закону стали не екологічні ризики, як зазвичай вважається, а характер французького законодавства з охорони довкілля. Мається на увазі Хартія про навколишнє середовище, прийнята у 2004 р. <...> Отже, зважаючи на чинне законодавство, парламент прийняв закон про заборону технології ГРП, але це не можна вважати остаточним рішенням. Навіть президент Ф. Олланд 14 вересня 2012 р. на конференції з навколишнього середовища в Парижі заявив, що на сьогодні, враховуючи наявні знання, ніхто не може стверджувати, що видобування нетрадиційного газу з допомогою єдиної відомої на сьогодні технології гідророзриву завдає непоправної шкоди навколишньому середовищу та здоров'ю людини.

У висновках доповіді «Нетрадиційні вуглеводні Франції» (Les hydrocarbures de roche-mere en France, Mars 2012), підготовленої спільно Генеральною радою промисловості, енергетики та технологій та Генеральною радою навколишнього середовища та сталого розвитку Франції, з-поміж іншого зазначається необхідність вивчити досвід інших країн: «Не варто ані поспішати, ані просуватися в питанні сланцевого газу занадто повільно, що в поєднанні з принципом превентивних заходів надасть нам доступ до корисних знань».

Поки дебати «бути чи не бути» нетрадиційному газу у Франції

тривають, французькі компанії поступово переорієнтувалися на інші ринки, зокрема американський.

<...> Стимулом для перегляду заборонної позиції є необхідність виконати зобов'язання, накладені ЄС на Францію в рамках трансформації енергетичного сектору, відповідно до яких країна до 2025 р. має знизити частку ядерної енергії в енергобалансі з 75 до 50 %. Після заборони ГРП 19 авторитетних представників французької промисловості та професійних спілок звернулися до Ф. Олланда з проханням розпочати відкриті національні дебати щодо сланцевого газу. Це допоможе оцінити наслідки для навколишнього середовища, доцільність інвестування та проведення дослідної діяльності, проаналізувати на північноамериканському досвіді проблеми індустрії сланцевого газу. Дебати мають на меті показати справжній економічний потенціал і перспективу та захистити Францію від енергетичних спекуляцій або, як нещодавно висловилася міністр житлової політики С. Дюфло, від «наступу пропаганди» (*Гончар М. Гідророзрив по-французьки // Дзеркало тижня. Україна (http://dt.ua/ECONOMICS/gidrorozriv_po-frantsuzki-113443.html). – 2012. – 7–21.12).*